

UWV-kantoor in Den Haag.
FOTO ANP

OPINIE EELCO DE HAAN, VERZUIMSPECIALIST SAZAS

Kabinet schuift risico op ziekte af op de baas

Een langdurig zieke werknemer kost een bedrijf gemiddeld 405 euro per dag aan loon, vervanging en productieverlies. Dit kan kleine werkgevers de kop kosten. Het financiële zwaartepunt ligt al jaren vóór de WIA-poort en met de nieuwe plannen van het kabinet wordt deze druk alleen maar groter. Want met het coalitieakkoord wordt een uitvoeringsprobleem bij het UWV opgelost door de rekening bij kleine werkgevers neer te leggen.

Wie de plannen van kabinet-Jetten ontleedt, ziet een duidelijke verschuiving: risico's die voorheen collectief werden gedragen, worden steeds meer individueel toegerekend. Als het kabinet het mkb echt wil ontlasten, dan moet het risico juist worden verkleind daar waar het ontstaat: in de eerste twee ziektejaren en in de verdeling van langdurige uitkeringslasten.

Voor een mkb-ondernemer begint het risico niet pas bij de WIA-keuring na twee jaar, maar al op dag één bij een ziekmelding. Twee jaar loondoorbetaling, complexe re-integratieverplichtingen en de onzekerheid over de latere premietoerekening vormen in het huidige sociaalzekerheidsstelsel één onlosmakelijke keten.

Evenwicht

Dit stelsel rust op een belangrijk principe: alleen de uitkeringen van werknemers die gedeeltelijk en tijdelijk arbeidsonge-

Het coalitieakkoord 'Aan de slag' belooft werkgevers verlichting: een eenvoudigere WIA, minder administratieve lasten en een beter werkbaar loondoorbetaling voor het mkb. Maar wie de voorstellen van het kabinet-Jetten doorrekent, ziet volgens Eelco de Haan iets anders. „Het financiële risico verschuift van collectief naar individueel.”

Eelco de Haan: „De rekening voor het uitvoeringsprobleem bij het UWV wordt bij het mkb neegelegd.”

schikt zijn, worden via gedifferentieerde premies toegerekend aan individuele werkgevers. Werknemers die volledig en duurzaam arbeidsongeschikt raken, stromen collectief gefinancierd in de Inkomensvoorziening Volledig Arbeidsongeschikten (IVA). Dit

onderscheid is essentieel omdat het financiële verantwoordelijkheid koppelt aan de mate waarin een werkgever de uitval kan beïnvloeden. Zo wordt blijvende, niet-beïnvloedbare arbeidsongeschiktheid niet bij één werkgever gelegd.

Het kabinet wil de IVA per 2030 voor nieuwe gevallen afschaffen, omdat het duurzaamheids criterium in de WIA leidt tot complexiteit en lange wachttijden bij het UWV. Die wachttijden moeten omlaag, maar deze keuze verplaatst het risico zonder het onderliggende probleem op te lossen. Volledig en duurzaam arbeidsongeschikte werknemers komen daardoor niet langer in een collectief gefinancierde regeling terecht, maar in de WGA, waar zij volledig worden toegerekend aan hun laatste werkgever. Dit betekent dat ondernemers jarenlang opdraaien voor kosten van werknemers die nooit meer zul-

len terugkeren naar werk én waarop zij geen enkele invloed hebben. Denk aan werknemers die volledig arbeidsongeschikt raken door een progressieve ziekte zoals MS, ernstige hartproblemen of blijvende hersenschade. Voor een klein bedrijf met drie medewerkers kan dat betekenen dat één ziekmelding leidt tot een financiële verplichting die tot wel 12 jaar doorloopt. Hiermee verdwijnt de collectieve solidariteit en verandert het systeem in een structurele lastenverschuiving die kleine, maar ook middelgrote bedrijven zwaar zal treffen en werkgevers financieel verantwoordelijk maakt voor arbeidsongeschiktheid waarop zij geen enkele invloed hebben.

Personeelsbeleid

Als werkgevers meer risico's moeten dragen die zij niet kunnen beïnvloeden, zullen zij voorspelbaar hun personeelsbeleid aanscherpen: vaste contracten worden schaarser en kwetsbare groepen krijgen minder kansen. Werknemers met een chronische aandoening, arbeidsbeperking of een belast verleden worden dan sneller gezien als een financieel risico in plaats van een aanwinst voor het bedrijf. Dit staat haaks op het streven van het kabinet naar duurzame inzetbaarheid en een inclusieve arbeidsmarkt.

Eelco de Haan is directeur van Sazas, verzuimspecialist voor het mkb